BİLİŞSEL DAVRANIŞÇI PSİKOTERAPİ ve ARAŞTIRMALAR DERGİSİ
Journal of Cognitive-Behavioral Psychotherapy and Research
P-ISSN: 2146-9490 | E-ISSN: 2636-8765

ORIGINAL ARTICLE / ÖZGÜN MAKALE

https://doi.org/10.5455/JCBPR.94848

J Cogn Behav Psychother Res 2021;10(2),155-164

İntihar Bilişleri, Dürtüsellik ve Yaşamın Anlamı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Umay Bilge BALTACI[1], Zeliha TRAŞ[1], Mehmet AK[2], Şahin KESİCİ[1]

[1]Necmettin Erbakan Üniversitesi A.K. Eğitim Fakültesi, Konya, Türkiye

[2]Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi, Psikiyatri Anabilim Dalı, Meram, Konya

Öz

İntihar kavramı üzerinde çok sayıda araştırma olmasına rağmen dinamiğini hala koruyan bir konudur. İntiharla ilişkili olduğu düşünülen birçok kavram vardır. Dürtüsellik ve yaşamın anlamı intihar üzerinde etkisi olduğu düşünülen kavramlardandır. Bu araştırmanın amacı dürtüsellik ve yaşamın anlamının intihar bilişi üzerindeki yordayıcı etkilerini incelemektir. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma grubunu 327 kadın, 106 erkek olmak üzere 433 katılımcı oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak "İntihar Bilişleri Ölçeği", "Barratt Dürtüsellik Ölçeği Kısa Formu", ''Yaşam Anlamı Ölçeği" ve "Kişisel Bilgi Formu" kullanılmıştır. Araştırmada toplanan verileri analiz etmek için SPSS (22) kullanılmıştır. Verilerin analizinde betimsel istatikler, korelasyon ve regresyon analizi tekniği kullanılmıştır. Analiz sonuçlarına göre İntihar Bilişleri Ölçeği puan ortalamaları ile Dürtüsellik Ölçeği puan ortalamaları ve Aranan Anlam Alt Ölçeği puan ortalamaları arasında anlamlı pozitif bir ilişki vardır. İntihar Bilişleri Ölçeği puan ortalaması ile Mevcut Anlam Alt Ölçeği puan ortalaması arasındaysa anlamlı negatif bir ilişki vardır. Bağımsız değişkenler İntihar Bilişleri Ölçeğine ait toplam varyansın yaklaşık %22'sini açıklamaktadır.

Anahtar Kelimeler: İntihar bilişleri, dürtüsellik, yaşamın anlamı, üniversite öğrencileri

Abstract

Investigation of the Relationship between Suicide Cognitions, Impulsivity and Meaning of Life

Although there are many works on the concept of suicide, it is still a subject that continues to be relevant. There are many factors that are thought to be related to suicide. Of these, impulsivity and meaning in life are factors that are considered to have an impact on suicide. The aim of this study is to investigate the relationships between suicide cognitions, impulsiveness and meaning in life. A survey model as the quantitative research method, was used in this study. The sample consisted of 433 participants, 327 women and 106 men. The Suicide Cognitions Scale, the Barratt Impulsiveness Scale Short Form, the Meaning in Life Questionnaire and a personal information form were used. From the Meaning in Life Questionaire, two subscales were derived relating to the presence of meaning in life and the search for meaning in life. Correlation analysis, multiple linear regression analysis and descriptive statistics were used in the data analysis using the software package SPSS (22). According to the results of the analysis, there was a significant positive relationship between the scores of the Suicide Cognition Scale and the scores of the Barratt Impulsiveness Scale Short Form and the scores of the search for meaning in life subscale. In addition, there was significant negative correlation between the scores of the Suicide Cognitions Scale and the scores of the presence of meaning in life Subscale. The independent variables explained 22% of the variance in Suicide Cognitions.

Keywords: Suicidal cognition, impulsivity, meaning of life, university students

Correspondence / *Yazışma:*
Zeliha TRAŞ

Necmettin Erbakan Üniversitesi A.K. Eğitim Fakültesi, No: 455 Meram Yeniyol, Konya

E-mail: zztras@gmail.com

Received / *Geliş:* 28 Mart 2020
Accepted / *Kabul:* 03 Eylül 2020
Online published / *Çevrimiçi yayın:* 08 Eylül 2020

©2020 JCBPR, Available online at http://www.jcbpr.org/

GİRİŞ

İnsanlar genellikle "Neden buradayım?" sorusuyla yüz yüze gelirler (Steger ve Frazier, 2005). "Yaşamın anlamı nedir?"hemen hemen her kelimenin sorunlu olduğu ender sorulardan birisidir. Yaşamın anlamı terimsel olarak hala tartışılan ve ortak bir sonuca ulaşılmakta zorlanan; Freud, Kafka gibi önemli düşünürlerin üzerinde durduğu bir konudur

Cite this article as: Baltacı, U.B., Traş, Z., Ak, M., Kesici, Ş. (2021). İntihar Bilişleri, Dürtüsellik ve Yaşamın Anlamı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. J Cogn Behav Psychother Res, 10(2), 155-164. https://doi.org/10.5455/JCBPR.94848

(Eagleon, 2007). Yaşamın anlamının ne olduğuna nesnel olarak ulaşmak zor olabilir. Yaşamın anlamının önemi birey tarafından sorgulandığı zaman ortaya çıkar (De Klerk, 2005). Bir yaşamın onu yaşayan kişi tarafından önemli olduğu anlaşıldığı zaman anlamlı olduğu söylenilebilir (King, Hicks, Krull ve Del Gaiso, 2006). Yaşamın anlamı temel olarak iki kategoride incelenebilir. Mevcut anlam kişinin yaşamın anlamını bulduğu, aranan anlam ise yaşamdaki anlamın araştırması şeklinde ifade edilebilir (Demirbaş, 2010). Başka bir değişle mevcut anlam kişinin hayatının anlamlı olduğuna dair öznel duyguyu, aranan anlam ise kişinin hayatında anlam bulmaya arayışını ve yönelimi ifade eder (Steger ve ark., 2006). Yaşamın anlamının belirlenip belirlenmemesi insanların yaşama ilişkin duruşuna etki etmektedir (Yüksel, 2012). İnsanların yaşamları içinde tutarlı bir örüntüye sahip olması onları rahatlatır (Yalom, 1980). Yaşamın anlamının bireyleri birçok yönden etkilediği düşünülmektedir. Genel olarak, yaşamın anlamın yüksek olması genç bireyler açısından koruyucu faktör olarak algılanabilir (Brassai, Piko ve Steger, 2011). Bireylerin, soyut bir "yaşamın anlamı" arayışında bulunmamaları gerekir (Frankl, 2009). Bireylerde soyut bir anlam arayışının olması yaşam amaçlarında eksikliğe sebep olabilir. Harlow, Newcomb ve Benter (1986) tarafından yürütülen çalışmada yaşamdaki amaç eksikliği ve yaşamı anlamlı bulmama ile intihar arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Benzer çalışmalarda da yaşamı anlamlı bulamama ve intiharın ilişkisine değinilmiştir (Eagleton, 2007). Yaşamındaki anlam eksikliğinin fark edilmesi çoğu birey için sorundur hatta bazı bireylerde intihara sebep olabilir (Waghorn, 2014). Bireylerde yaşamın anlamının artması intihara karşı dayanıklılık sağlayabilir veya intihar düşüncelerine karşı koruyucu olan esneklik faktörleri arasındaki ilişkiye aracılık ederek katkıda bulunabilir (Kleiman ve ark., 2013). Yaşamın anlamıyla intihar arasındaki ilişkiyi ortaya koyan ancak çok da yeterli olmayan bir literatür vardır (Kleiman ve Beaver, 2013).

İntihar bireyin kasten kendi hayatına son verdiği bir eylem olarak tanımlanabilir (Nock ve ark., 2008). Bildirilen oranlar farklı olmasına rağmen dünyanın her yerinde görülebilen intihar olgusu insanlığın varoluşundan beri mevcuttur (Alptekin ve Duyan, 2009). Günümüzde intihar büyük bir halk sağlığı tehlikesi olarak görülmektedir (Nordström, Samuelsson ve Åsberg, 1995). İntihar, tüm insan davranışlarının en şaşırtıcı ve yıkıcı eylemlerinden biridir. İntihar dünya çapında önde gelen ölüm nedenleri arasında sayılmaktadır (Nock, Kessler ve Franklin, 2016). İntihar oranları, yaş grupları ve etnik kökenlere göre değişebilmektedir (Bailey ve ark., 2011). İntihar oranlarının yüksek olduğu gruplardaki bireylerin özelliklerinin tanımlanmasının intiharın önlemesine yardımcı olabileceği düşünülmektedir (Miller, Rathus ve Linehan, 2006). Bütün bunlar değerlendirildiğinde intiharla ilgili risk faktörlerinin belirlenmesi önemlidir.

Bilişsel intihar modelleri, bireysel farklılıklara rağmen intihar inançlarının ve bilişlerinin altında yatan bazı ortak temaların olduğunu (örn: çaresizlik, sevilememezlik, dayanamazlık) söz konusu ortak bilişsel faktörlerin intihar riski altındaki bireyleri tanımlamaya yardımcı olabileceğini düşündürmektedir (Gupta ve Pandey, 2015). Bir intihar şeması etkinleştirildiğinde intihar eylemleriyle ilişkili bilişsel süreçler de tetiklenmektedir (Wenzel ve Beck, 2008). Bilişsel sistem; bireyin intihar hakkındaki düşüncelerinin doğasını, bireyin bilişsel üçlülerini tetikleyen umutsuzluğunun nedenlerini, bireyin telafi edici stratejileri veya intihar düşünceleri ile nasıl başa çıkılacağına ilişkin düşüncelerini içerir (Gibbs, 2010). Wenzel ve Beck (2008) intiharla ilgili; dürtüsellik ve ilgili yapılar, problem çözme açıkları, aşırı genel anı stili, uyumsuzluk bilişsel tarz ve kişilik olmak üzere beş ana faktör belirlemişlerdir. Bireylerin stres yükünün fazlalaşması ve çaresizlik düşüncesinin de intihara yönelttiği düşünülmektedir (Ercan ve ark., 2016). İntihar davranışının ortaya çıkmasında birçok faktörün bir arada rol oynadığı kabul edilmektedir (Ak, Gülsün ve Özmenler, 2009). Örneğin bireylerin umutsuzluk düzeyi intihar riski için önemli bir faktördür (Ak, Özmenler ve Bozkurt, 2006). İntihar riskini arttıran nedenler arasında, özellikle genç yetişkinlerde problemlere etkin bir şekilde çözüm bulamama, kendini yeterli ve uygun bir biçimde ifade edememe, dürtüsel tutum gösterme gibi özellikler sayılabilir (Özver, 2010).

Dürtüsellik, insanlarda ve diğer memeli türlerinde bulunan çok yönlü bir özelliktir. Genellikle uygun öngörü olmadan hızlı eylemlere yatkınlık olarak kabul edilir (Dalley ve Robbins, 2017). Dürtüsellik insanın biliş ve davranışının birçok yönünün merkezinde yer almaktadır. Çatışan uyaranları, düşünceleri veya tepki eğilimlerini kontrol etme gereksinimi bireyin günlük yaşamlarını, bilişlerini ve davranışlarını çeşitli biçimlerde şekillendirir (Stahl ve ark. 2014). Dürtü aniden başlayıp geçici olabilir, kademeli olarak dürtünün şiddeti artabilir, birey kendine veya başkasına zarar verebilir (Hollander ve Berlin, 2008). Alan yazın incelendiğinde dürtüselliğin birçok zihinsel rahatsızlıkla ilişkili olabileceği görülmektedir. Buna örnek olarak sınırda kişilik bozukluğu (McGowan, Goodwin,

Bilderbeck ve Saunders, 2020), oyun oynama bozukluğu (Mestre-Bach ve ark., 2020), yeme bozukluğu (Bénard ve ark., 2019), patolojik kumar oynama (Chowdhury, Livesey, Blaszczynski ve Harris, 2017) ve depresyon (Lee ve ark., 2019) verilebilir. Ayrıca dürtüsel davranma eğilimi olan insanlarda intihar davranışı daha fazla görülebilmektedir (Yüksel, 2001). Dürtüsellik, insanların neden intihar girişiminde bulunduğunu açıklayan faktörleri tanımlamak için tasarlanmış çalışmalarda önemli bulunan bir değişkenidir. Bilişsel intihar modelinde dürtüsellik, intihar eylemleri için temel bir güvenlik açığı faktörü olarak görülmektedir (Wenzel, Brown ve Beck, 2009). Akın ve Berkem (2012) çalışmalarında intihar vakaların büyük çoğunluğunun girişimleri ölüm düşüncesinden ziyade dürtüsel bir nitelik taşıdığını, anlık karar vererek girişimde bulunduklarını belirtmişlerdir. Bu gerçekler intihar riskini doğru bir şekilde değerlendirmenin, intihar girişiminde bulunan ya da bunu yapması muhtemel görünen insanlara etkili tedavi sağlamanın ve intihar dürtülerinin ortaya çıkmasını en aza indirebilecek önleyici stratejilerin uygulanmasının önemini doğrulamaktadır (Yufit ve Lester, 2004). Yukarıdaki bilgilere dayanarak dürtüselliğin intihar bilişi üzerinde etkili olduğu düşünülmektedir. Ayrıca dürtüsellikle yaşamın anlamı arasında negatif bir ilişki bulunduğu, aynı zamanda dürtüselliğin yaşamın anlamını negatif düzeyde yordadığı görülmektedir (Zhang ve ark., 2015). Bireylerin yaşam anlamlarının azalması umutsuzluğa sebep olmaktadır (Florez, 2018). Umutsuzlukla ilişkili intihar davranışına dürtüselliğin etkisi olduğu düşünülmektedir (Swann, 2011). Özetle intihar davranışını tekil bir perspektiften anlamak muhtemelen yetersizdir çünkü psikolojik, kişilerarası ve varoluşsal bileşenler, bireyin yaşam deneyimlerine verdiği yorum ve anlama önemli ölçüde katkıda bulunmaktadır; yorumlar farklı ve çok yönlüdür (Everall, 2000).

Bu kapsamda ilgili literatür değerlendirdiğinde intihar bilişi, dürtüsellik ve yaşamın anlamının ilişkili olacağı düşünülmektedir. Ayrıca yurtiçi literatürde intihar düşüncesiyle (örn., Dilbaz ve Aytekin, 2003; Gül, Yılmaz ve Berksun, 2009; Gürkan ve Dirik, 2009; Kevlekçi, 2013; Gümüş ve Sezgin, 2016) ve intihar olasılığıyla (örn: Eskin, 2000, Ceyhun ve Ceyhun, 2003; Atlı, Eskin ve Dereboy, 2009; Çaynak ve Kutlu, 2016, Aslan ve Batıgün, 2017) ilgili çok sayıda çalışmaya rastlanırken intihar bilişiyle ilgili çalışmalar sınırlı sayıdadır (Örn: Güzey-Yiğit ve Yiğit, 2017; Cengiz, 2018). Bu araştırmanın amacı dürtüsellik ve yaşamın anlamının intihar bilişi üzerindeki yordayıcı etkilerini incelemektir.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Bu model iki türlü yapılabilir. Bunlar korelasyonel ilişki ve karşılaştırma yolu ile elde edilen ilişkilerdir (Karasar, 2014). Araştırmada intihar bilişleri, dürtüsellik ve yaşamın anlamı arasındaki ilişki incelenmiştir.

Araştırma Grubu

Araştırmanın verileri 2018–2019 eğitim öğretim yılında güz döneminde toplanmıştır. Araştırma grubunu 327 kadın (%76), 106 erkek (%24) olmak üzere 433 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Katılımcıların yaş aralığı 18 ile 34 arasında değişmektedir ve yaş ortalaması 21'dir.

Veri Toplama Araçları

İntihar Bilişleri Ölçeği (İBÖ)

Ölçek, Rudd ve ark. (2010) tarafından intihar inanç sistemini ve intiharla ilişkili olan umutsuzluğu ölçmek amacıyla geliştirilmiştir. Ölçek 5'li Likert tipidir. İntihar Bilişleri Ölçeği toplam 18 maddedir. Ölçeğin Türk Kültürüne uyarlaması Güzey-Yiğit ve Yiğit (2017) tarafından yapılmıştır. İntihar Bilişleri Ölçeği, sevilemezlik ve dayanamazlık şeklinde iki alt ölçekli veya sevilemezlik, dayanamazlık ve çözülemezlik olarak üç alt ölçekli olarak kullanılabilmektedir. Ayrıca ölçek toplam puan üzerinden de değerlendirilmektedir. Ölçeğin güvenilirlik katsayısı 0,91 olarak bulunmuştur (Güzey-Yiğit ve Yiğit, 2017). Bu araştırmada İntihar Bilişleri Ölçeği Cronbach Alfa katsayısı 0,95 bulunmuştur.

Barratt Dürtüsellik Ölçeği Kısa Formu

Barratt Dürtüsellik Ölçeğinin Kısa Formu Meule, Vögele ve Kübler (2011) tarafından hazırlanmıştır. Ölçeğin Türk kültürüne uyarlaması Tamam, Güleç ve Karataş (2013) tarafından yapılmıştır. On beş maddeli kısa form açımlayıcı faktör analizine alınmıştır. Barratt Dürtüsellik Ölçeğinin kısa formunun toplam boyut ve alt boyutlarının Cronbach alfa katsayıları hesaplanmıştır. Orijinal ölçekte yer alan yapının bu kısa formda da geçerli olduğu saptanmıştır. Yeni oluşturulan formun Cronbach alfa katsayıları: ölçeğin toplamında 0,82, Plan Yapma alt ölçeği için 0,80, Motor Dürtüsellik için 0,70, Dikkat Dürtüselliği için ise 0,64 olarak belirlenmiştir. Barratt Dürtüsellik Ölçeği Kısa Formu'nun Türk Kültürüne uyarlamasının güvenilir ve

geçerli bir araç olduğunu görülmektedir (Tamam, Güleç ve Karataş, 2013). Bu araştırmada Barratt Dürtüsellik Ölçeğinin Kısa Formunun Cronbach alfa katsayısı 0,81 bulunmuştur.

Yaşam Anlamı Ölçeği (YAÖ)

Yaşam anlamı ölçeğini Steger, Frazier, Oishi ve Kaler, (2006) geliştirilmiştir. Ölçeğin Türk Kültüre uyarlanması ise Akın ve Taş (2015) tarafından yapılmıştır. Ölçek 10 maddeden oluşmaktadır. Mevcut yaşam anlamı ve aranan yaşam anlamı olmak üzere iki alt boyutu vardır. Ölçeğin faktör yükleri 0,54 ile 0,77 arasındadır. Doğrulayıcı Faktör Analizi sonuçlarına bakıldığında modelin iyi uyum verdiği saptanmıştır. Ölçeğin Cronbach Alfa katsayıları aranan anlam alt ölçeğinde 0,83 mevcut anlam alt ölçeğinde 0,77, olarak bulunmuştur. Yapı ve uyum geçerliği sonuçlarına göre Yaşam Anlamı Ölçeğinin Türk Kültürüne uyarlanmasının geçerli ve güvenilir olduğu görülmektedir (Akın ve Taş, 2015). Bu araştırmada Cronbach alfa katsayıları Mevcut Anlam Alt Ölçeğinde 0,81, Aranan Anlam Alt Ölçeğinde 0,87 olarak bulunmuştur.

Kişisel Bilgi Formu

Kişisel bilgi formu araştırmaya katılan bireylerin demografik özellikleri belirlemek için araştırmacılar tarafından hazırlanmıştır.

İşlem

Formlar araştırmacılar tarafından araştırmaya katılmaya gönüllü olan katılımcılara sınıf ortamında uygulanmıştır. Araştırmacılar uygulama sırasında gönüllüğün esas alındığını, katılımcıların uygulamayı istedikleri zaman bırakabileceklerini belirtmişleridir. Araştırmanın uygulama süresi 25 dakika sürmüştür.

Verilerin Analizi

Araştırma verileri SPSS (22) programı kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin analizinde korelasyon analizi, çoklu regresyon analizi ve betimsel istatikler kullanılmıştır. Analizlere başlamadan önce uç veriler ayıklanmış ve normallik varsayımı kontrol edilmiştir. Araştırmada uç veriler ayıklanırken Cook's, Leverage Values ve Mahalanobis değerlerine bakılmış, tespit edilen sekiz veri ayıklanmıştır. Ardından ilgili ölçeklerden alınan puanların normal dağılımı karşılayıp karşılamadığını belirlemek için çarpıklık ve basıklık katsayıları kontrol edilmiştir. Dürtüsellik Ölçeği, Yaşam Anlamı Ölçeği Alt Boyutlarından Mevcut Anlam Ölçeği ve Aranan Anlam Ölçeğinin Çarpıklık ve Basıklık katsayıları -1 ile +1 arasındadır. Çarpıklık ve Basıklık katsayıları -1 ve +1 arasında yer alıyorsa dağılımın normal olduğu varsayılır (Hair, Black, Babin, Anderson ve Tatham, 2006). İntihar Bilişleri Ölçeğinin ise Çarpılık katsayısı 1,530, Basıklık katsayısı ise 1,831'dir. Çarpıklık ve basıklık katsayılarına bakıldığında ise değerlerin -2 ile +2 arasında olması da normal kabul edilir (George, 2010). Değişkenlere ait basıklık ve çarpıklık değerleri Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1: Değişkenlere ait çarpılık ve basıklık değerleri

Değişkenler	*Çarpıklık*	*Basıklık*
İntihar Bilişleri Ölçeği	1,530	1,831
Mevcut Anlam Alt Ölçeği	-0,564	-0,302
Aranan Anlam Alt Ölçeği	-0,851	0,236
Dürtüsellik Ölçeği	0,415	-0,210

BULGULAR

Bu bölümde korelasyon ve regresyon sonuçlarına yer verilmiştir. Tablo 2'de görüldüğü üzere katılımcıların İntihar Bilişleri Ölçeğinden almış oldukları puanlar ile Barratt Dürtüsellik Ölçeği Kısa Formundan alınan puanlar ($r=0,33$, $p<0,01$) ve Aranan Anlam Alt Ölçeğinden alınan puanlar ($r=0,10$, $p<0,05$) arasında anlamlı pozitif ilişki vardır. İntihar Bilişleri Ölçeğinden alınan puanlar ile Mevcut Anlam Alt Ölçeğinden alınan puanlar ($r=-0,41$, $p<0,01$) arasındaysa negatif anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 2: Değişkenlere ilişkin korelasyon analizi sonuçları

İntihar Bilişi	*Dürtüsellik*	*Mevcut Anlam*	*Aranan Anlam*
İntihar Bilişi	0,330**	-0,416**	0,106*
Dürtüsellik	–	-0,284**	0,092
Mevcut Anlam		–	-0,113*
Aranan Anlam			-

*p<0,05, **p<0,01

Tablo 3'te görüldüğü üzere Regresyon analizi sonuçlarına bakıldığında bağımsız değişkenler birlikte, İntihar Bilişi Ölçeğini anlamlı düzeyde yordamaktadır. İlgili değerlere bakıldığında en güçlü yordayıcı değişkenin Mevcut Anlam Alt Ölçeği olduğunu ($\beta=-0,346$, $p<0,001$) ve bunu Barratt Dürtüsellik Ölçeği Kısa Formunun ($\beta=0,227$, $p<0,001$) izlediği görülmektedir. Aranan Anlam Alt Ölçeğiyse anlamlı yordayıcı değildir. İntihar Bilişine ait toplam varyansın yaklaşık %22'si açıklanmaktadır.

Tablo 3: Mevcut anlam, aranan anlam ve dürtüselliğin intihar bilişlerini yordamasına ilişkin regresyon analizi sonuçları

Değişken	*B*	SH_B	*β*	*T*	*p*
Sabit	29,753	3,726		7,985	0,000
Mevcut Anlam	-0,617	0,079	-0,346	-7,768	0,000***
Aranan Anlam	0,066	0,062	0,046	1,068	0,286
Dürtüsellik	0,377	0,074	0,227	5,109	0,000***
R=0,473, R^2=0,224, $F_{(3-429)}$=41,179, p<0,001, ***p<0,001					

SONUÇ VE TARTIŞMA

Bu araştırmada intihar bilişleri ve dürtüsellik arasında pozitif bir ilişki bulunmuştur. Ayrıca dürtüsellik intihar bilişinin anlamlı bir yordayıcısıdır. Bazı araştırmalar bu bulguyu destekler niteliktedir (Uzun, 2019; Tuna, 2015; Şahin, Onur ve Basım, 2008; Horesh, Gothelf ve Weizman, Apter, 1999). Ayrıca bazı araştırmalarda da intihar girişimi olan bireylerin dürtüselliklerinin intihar girişimi olmayan bireylere göre daha yüksek olduğu bulunmuştur (Yağcı, Avcı, Taşdelen ve Kıvrak 2018; Batgün ve Şahin, 2003). Başka bir çalışmadaysa dürtüselliğin psikiyatrik bozukluğu olmayan kişiler için intihar girişiminde risk faktörü olduğu saptanmıştır (Bi ve ark., 2017). Baskak, Yolaç-Yarpuz, Devrimci-Özgüven ve Atbasoglu, (2010) çalışmalarında akatizideki intihar eğiliminin, depresif belirtilerden çok anksiyeteyle ilişkili olduğunu ve dürtüsel bir örüntüsünün olabileceğini belirtmişlerdir. Bazı çalışmalarda da intihar ve dürtüselliğin ilişkisi vurgulanmıştır (Gvion ve Apter, 2012; Özalp, 2009; Durak-Batıgün, 2004). Bireyleri intihara yönelten faktörlerde sadece stresli yaşam olayları değil bireylerin olumsuz ruh halli ve duygusal durumlarla başa çıkmakta zorluk çekmesi de yer almaktadır. Bu zorluklar göz önüne alındığında, bireylerin duygusal sıkıntılarını hızla hafiflebilmek için yaptıkları eylemler genellikle dürtüseldir (Reinecke ve Didie, 2005). Bu sebepten dürtüsellik hakkında daha ayrıntılı bilgi sahibi olunmasının, intihar risk değerlendirmelerinin daha doğru yapılmasına yardımcı olabileceği düşünülmektedir (Gorlyn, 2005). Öksüz ve Bilge (2014), intihara müdahaleyle ilgili çalışmalarda bireylerin dürtüsellik düzeylerinin dikkate alınmasının çalışmaların etkisini arttırabileceğini düşünmüşlerdir. İntihar davranışı teorilerinin çoğu dürtüsellik ve kendine zarar vermenin doğrudan ilişkili olduğunu göstermiştir. Başka bir deyişle, "anlık dürtü" davranışı, dürtüsel insanların daha yüksek intihar davranışında bulunmasının sebebidir (Witte ve ark. 2008). Dürtüsel bireyler intihar açısından savunmasız kabul edilebilir. Bunun sebebi dürtüsel bireylerin kendilerine zarar verme kararı ile sistematik olarak düşünmemelerinden kaynaklanır (Wenzel ve ark., 2009). İlgili literatür ve çalışmaların sonuçları bu araştırmayı destekler niteliktedir. Bazı çalışmalar ise bu araştırmanın bulgularını desteklememektedir. Örneğin Roy (2004) çalışmasında intihar girişiminde bulunmuş ve bulunmamış bireylerin dürtüselliklerinin anlamlı olarak farklılaşmadıklarını bulmuştur. Başka bir çalışmadaysa intihar davranışının sıklıkla dürtüsel olduğunu gösteren modellerin kanıtlarının sorunlu olduğu, intiharla dürtüsellik arasındaki ilişkinin düşük olduğu belirtilmiştir. (Anestis, Soberay, Gutierrez, Hernández ve Joiner, 2014). Birçok birey intihar girişimini ani olarak tanımladığından girişimin "dürtüsel" gerçekleştiğini düşünülmektedir. Her ne kadar dürtüselliğin etkisi olsa da bireylerin intihar düşüncesinin kendi yaşamı içinde nasıl ortaya çıktığı konusundaki öznel deneyimi de göz önünde bulundurulmalıdır (Bryan ve Britton, 2015). Genel olarak dürtüselliğin intihar davranışla ilişkili olduğu bununla birlikte bazı çalışmalarda sonuçların belirsiz olduğu için dürtüsellikle ilgili farklı çalışmalarda aynı yapının ölçülüp ölçülmediğinin belirsiz olduğu belirtilmiştir (Wenzel ve Beck, 2008). Özetle dürtüselliğin intihar için önemli bir risk faktörü olduğu açık olmakla birlikte, dürtüsellik ve intihar arasındaki ilişkinin mekanizması yeterince açık değildir (Smitth ve ark., 2008).

Bu araştırmada intihar bilişi ile aranan anlam arasında pozitif, mevcut anlam ile negatif ilişki bulunmuştur. Mevcut anlam anlamın arttıkça pozitif duyguların arttığı, aranan anlam arttıkça ise negatif duyguların arttığı görülmektedir (Demirdağ ve Kafalat, 2015). Pozitif duyguların intihar için koruyucu (Wingate ve ark., 2006), negatif duyguların intihar için risk faktörü (Ward-Ciesielski, Winer, Drapeau ve Nadorff, 2018) olduğu görülmektedir. Bu durumda yaşamın anlamı ve intihar bilişi arasında ilişkinin sebebi bireyin mevcut anlamının pozitif duyguları artırması, anlam arayışının negatif duyguları artırmasının etkisinden dolayı olabilir. Benzer şekilde bazı araştırmalarda intihar düşüncesiyle mevcut anlam ile negatif, anlam arayışıyla ise pozitif ilişki bulunmuştur (Sinclair, Bryan ve Bryan, 2016; Liu, Usman, Zhang, Raza ve Gul, 2019; Wenli, Yin ve Xiang, 2015). Yaşlı bireyler üzerinde yürütülen bir çalışmada intihar düşüncesi ile yaşamda deneyimli anlam, yaşam nedenleri arasında negatif bir ilişki bulunmuştur (Heisel, Neufeld ve Flett, 2016). Ayrıca ergenler üzerinde yapılan bir çalışmada yaşamın anlamı ve intihar düşüncesi arasında anlamlı negatif bir ilişki bulunmuştur (Aviad-Wilchek, Ne'eman-Haviv ve Malka, 2017). Başka bir çalışmada da

intihar düşüncesi ile hayattaki amaç arasında negatif ilişki bulunmuştur (Heisel ve Flett, 2004). Rodríguez, Salvador ve Garcia-Alandete (2017) çalışmalarında yaşamdaki anlam eksikliğinin kendine zararın temelini oluşturduğunu belirtmişlerdir. Demirci (2016) tarafından yürütülen çalışmada intihar girişimi sebeplerinden birinin yaşamın anlamsızlaşma algısı olduğu görülmektedir. Ayrıca nörolojik hastalığı olan bireylerin intihar etmesinde yaşamdaki anlam eksikliği önemli bir risk faktörü olarak kabul edilebilir (Arciniegas ve Anderson, 2002). Genç yetişkinlerin yaşamlarında anlam bulamamaları ve problemlerini çözmenin bir yolunu görememelerinin intihar sebebi olabileceğini belirtilmiştir (Bjerregaard ve Lynge, 2006). İntihar eden kişilerin yaşamlarının artık anlam ifade etmediği düşünülebilir (Fitzpatrick, 2009). Yaşamın anlamını yitirmek intihara yol açan en önemli faktörlerden biri olarak kabul edilebilir. Kişi yaşamını sürdürmek için hiçbir neden görmezse, varoluşsal bir kriz durumu oluşabilir. Varoluşsal krizin oluşturduğu durumu çözmek, iş veya mülk vb. kaybından kaynaklanan krizlerden daha zor olabilir (Mamchenko, 2016). Bazı çalışmalarda yaşamın anlamının yüksek olmasının intihar davranışı üzerindeki koruyucu etkisinden söz edilmektedir (Costanza, Prelati ve Pompili, 2019). Ayrıca yaşamda anlam geliştirmeyi amaçlayan psikoterapötik müdahalelerin, intihar riskine karşı koruyucu faktörler olabileceğini düşünülmektedir (Marco, Pérez ve García-Alandete, 2016). İlgili alan yazınla bu araştırmanın bulguları örtüşmektedir.

Sınırlılıklar

Bu araştırmanın çalışma grubunu üniversite öğrenimini sürdüren genç yetişkin bireyler oluşturmaktadır. Ayrıca çalışma grubu belirlenirken katılımcılar fiziksel ve/veya ruhsal hastalığa sahip olma/olmama vb. kriterler açısından incelenmemiştir. Bu durumun araştırmanın çalışma grubunun genellenebilirliği açısından sınırlılık oluşturduğu düşünülebilir. Bu araştırma ölçüm araçlarından alınan bilgilerle sınırlıdır.

Öneriler

Gerçekleştirilen araştırmada intihar bilişi ile aranan anlam arasında pozitif, mevcut anlam ile negatif ilişki bulunmuştur. İnsanların anlam aradığı düşünülmektedir. İnsanların anlam, amaç ve değerlere sahip olmadan yaşaması stres oluşturmaktadır. Bu stresin boyutu bireyi intihara götürebilir (Young, 2018). İntiharla ilgili önleyici müdahalelerde, özellikle risk grubundaki bireylere yaşamın anlamıyla ilgili bireysel ve grupla danışma hizmeti verilebilir.

Bu araştırmada intihar bilişiyle dürtüsellik arasında pozitif anlamlı bir ilişki bulunmuştur. İntiharı önlemeyle ilgili eylem planlarında bireylerin dürtüselliklerini kontrol etmeye yönelik bireysel danışma hizmeti verilebilir.

Bu araştırmanın çalışma grubunu üniversite öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışmanın farklı yaş gruplarında ve klinik gruplarda tekrarlanmasının intihar bilişinin etiyolojisinin daha fazla anlaşılmasına yardımcı olacağı düşünülmektedir.

Etik Kurul Onayı: Çalışma, Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Araştırma ve Yayın Etik Kurulu tarafından onaylandı (onay tarihi ve sayısı: 27.05.2019/ 2019/15).

Hasta Onamı: Çalışmaya katılan tüm katılımcılardan yazılı bilgilendirilmiş onam formu alındı.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız

Çıkar Çatışması: Yazarların bu araştırma bağlamında açıklaması gereken herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Finansal Destek: Bu çalışma için herhangi bir kurumdan finansal destek alınmamıştır.

Ethics Committee Approval: The study was approved by the Ethics Committee of Necmettin Erbakan University Social and Humanities Research and Publication (date and number of approval: 27.05.2019/ 2019/15).

Informed Consent: Informed consent was obtained from all individual participants included in the study.

Peer-review: Externally peer-reviewed.

Conflict of Interest: The authors declare no conflict of interest.

Financial Disclosure: No financial disclosure was received.

KAYNAKLAR

Ak, M., Gülsün, M. ve Özmenler, K. N. (2009). Özkıyım ve Kişilik/ Suicide and Personality. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar, 1*(1), 45-54. https://doi.org/10.18863/pskguncel.133472

Ak, M., Özmenler, K. N. ve Bozkurt, A. (2006). Depresyon hastalarında belirti şiddeti ve umutsuzluğun intihar davranışı üzerindeki etkisi. *Kriz Dergisi, 14*(3), 1-7. https://doi.org/10.1501/Kriz_0000000251

Akın, A. ve Taş, İ. (2015). Yaşam anlamı ölçeği: geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Electronic Turkish Studies*, *10*(3). https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.7860

Akın, E. & Berkem, M. (2012). İntihar girişiminde bulunan ergenlerde psikiyatrik tanıların, demografik ve klinik özelliklerin değerlendirilmesi. *Fırat Tıp Dergisi, 17*, 228-232. http://www.firattipdergisi.com/pdf/pdf_FTD_775.pdf

Alptekin, K., ve Duyan, V. (2009). *İntihar ve intiharı önleme*. İstanbul: Yeniinsan Yayınevi.

Anestis, M. D., Soberay, K. A., Gutierrez, P. M., Hernández, T. D. ve Joiner, T. E. (2014). Reconsidering the link between impulsivity and suicidal behavior. *Personality and social psychology review, 18*(4), 366-386. https://doi.org/10.1177/1088868314535988

Arciniegas, D. B. ve Anderson, C. A. (2002). Suicide in neurologic illness. *Current Treatment Options in Neurology, 4*(6), 457-468. https://doi.org/10.1007/s11940-002-0013-5.

Aslan, B. ve Batıgün, A. D. (2017). Ebeveyn kabul/reddi ile intihar olasılığı arasındaki ilişkide yaşam amaçlarının aracı rolü. *Türk Psikoloji Dergisi*, *32*(79), 67. https://www.psikolog.org.tr/tr/yayinlar/dergiler/1031828/tpd1300443320170000m000018.pdf

Atlı, Z., Eskin, M. ve Dereboy, Ç. (2009). İntihar Olasılığı Ölçeğinin (İOÖ) klinik örneklemde geçerlik ve güvenirliği. *Klinik Psikiyatri Dergisi*, *12*(3), 111-124. https://www.journalagent.com/kpd/pdfs/KPD_12_3_111_124.pdf

Aviad-Wilchek, Y., Ne'eman-Haviv, V. ve Malka, M. (2017). Connection between suicidal ideation, life meaning, and leisure time activities. *Deviant Behavior, 38*(6), 621-632. https://doi.org/10.1080/01639625.2016.1197590

Bailey, R. K., Patel, T. C., Avenido, J., Patel, M., Jaleel, M., Barker, N. C., ... ve Jabeen, S. (2011). Suicide: current trends. *Journal of the National Medical Association, 103*(7), 614-617. https://doi.org/10.1016/s0027-9684(15)30388-6

Baskak, B., Yolaç-Yarpuz, A., Devrimci-Özgüven, H. ve Atbasoglu, C. (2010). The Relationship of Akathisia with Psychiatric Symptoms, Suicidality and Other Movement Disorders in Patients on Antipsychotic Treatment. *Noro-Psikyatri Arsivi, 47*, 307-313. https://doi.org/10.4274/npa.y5587

Batıgün, A. D. ve Şahin, N. H. (2003). Öfke, dürtüsellik ve problem çözme becerilerindeki yetersizlik gençlik intiharlarının habercisi olabilir mi. *Türk Psikoloji Dergisi, 18*(51), 37-52.

Beckman, K., Lindh, A. U., Waern, M., Stromsten, L., Renberg, E. S., Runeson, B. ve Dahlin, M. (2019). Impulsive suicide attempts among young people –A prospective multicentre cohort study in Sweden. *Journal of Affective Disorders*, *243*, 421-426. https://doi.org/10.1016/j.jad.2018.09.070

Bénard, M., Bellisle, F., Kesse-Guyot, E., Julia, C., Andreeva, V. A., Etilé, F., ... ve Péneau, S. (2019). Impulsivity is associated with food intake, snacking, and eating disorders in a general population. *The American Journal of Clinical Nutrition*, *109*(1), 117-126. https://doi.org/10.1093/ajcn/nqy255

Bi, B., Liu, W., Zhou, D., Fu, X., Qin, X. ve Wu, J. (2017). Personality traits and suicide attempts with and without psychiatric disorders: analysis of impulsivity and neuroticism. *BMC Psychiatry*, 17(1), 294. https://doi.org/10.1186/s12888-017-1453-5

Bjerregaard, P. ve Lynge, I. (2006). Suicide—a challenge in modern Greenland. *Archives of Suicide Research*, 10(2), 209-220. https://doi.org/10.1080/13811110600558265

Brassai, L., Piko, B. F. ve Steger, M. F. (2011). Meaning in life: Is it a protective factor for adolescents' psychological health?. *International Journal of Behavioral Medicine, 18*(1), 44-51. https://doi.org/10.1007/s12529-010-9089-6

Bryan CJ, Britton PC. *Treating self-directed violence in primary care settings.* In Bryan, CJ, editor. Preventing Suicide Attempts. A guide to brief treatments across clinical settings. New York: Routledge; 2015. (pp. 141-157).

Burton, M. (2019). Suicide and self-harm: vulnerable children and young people. *Practice Nursing, 30*(5), 218-223. https://doi.org/10.12968/pnur.2019.30.5.218

Cengiz, A. (2018). *Üniversite Mezunu İşsiz Bireylerde Benlik Saygısı, Psikolojik Dayanıklılık, Umutsuzluk ve İntihar Bilişleri Arasındaki İlişkiler.* Yüksek Lisans Tezi. Yakın Doğu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Lefkoşa.

Ceyhun, A. G. ve Ceyhun, B. (2003). Lise ve üniversite öğrencilerinde intihar olasılığının değerlendirilmesi. *Klinik Psikiyatri*, *6*(2), 217-224. https://www.journalagent.com/kpd/pdfs/KPD_6_4_217_224.pdf

Chowdhury, N. S., Livesey, E. J., Blaszczynski, A. ve Harris, J. A. (2017). Pathological gambling and motor impulsivity: a systematic review with meta-analysis. *Journal of Gambling Studies*, *33*(4), 1213-1239. https://doi.org/10.1007/s10899-017-9683-5

Costanza, A., Prelati, M. ve Pompili, M. (2019). The meaning in life in suicidal patients: The presence and the search for constructs. A systematic review. *Medicina (Kaunas)*, *55*(8), 465. https://doi.org/10.3390/medicina55080465

Çaynak, S. ve Kutlu, Y. (2016). Bir grup tutuklu ve hükümlünün ruhsal belirtileri, intihar olasılığı ve başa çıkma yolları. *Anatolian Journal of Psychiatry/Anadolu Psikiyatri Dergisi*, *17*(2), 93-98. https://doi.org/10.5455/apd.198596

Dalley, J. W. ve Robbins, T. W. (2017). Fractionating impulsivity: neuropsychiatric implications. *Nature Reviews Neuroscience*, *18*(3), 158-171. https://doi.org/10.1038/nrn.2017.8

De Klerk, J. J. (2005). Spirituality, meaning in life, and work wellness: A research agenda. *International Journal of Organizational Analysis, 13*(1), 64-68. https://doi.org/10.1108/eb028998

Demirbaş, N. (2010). *Yaşamda Anlam ve Yılmazlık*. Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Demirci, M. (2016). *Üniversite Öğrencilerinde Madde Bağımlılığı ve İntihar İlişkisi.* Doktora Tezi. İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Demirdağ, S. ve Kalafat, S. (2015). Yaşamın Anlamı Ölçeği (YAÖ): Türkçeye uyarlama, geçerlik ve güvenirlik çalışması. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 16*(2). https://doi.org/10.17679/iuefd.16250801

Dilbaz, N. ve Aytekin, Y. (2003). Alkol bağımlılarında intihar düşüncesi, davranışı ve niyeti. *Journal of Dependence*, *4*(1), 1-9. https://app.trdizin.gov.tr/publication/paper/detail/TWpBME1ESXk

Durak-Batıgün, A. (2004). İntihar İle İlişkili Bazı Değişkenler: Öfke/Saldırganlık, Dürtüsel Davranışlar, Problem Çözme Becerileri, Yaşamı Sürdürme Nedenleri. *Kriz Dergisi, 12*(2), 49-61. https://doi.org/10.1501/Kriz_0000000209

Eagleton, T. (2007). *The Meaning of Life*. Oxford University Press.

Ercan, S., Aksoy, M., Yalçın, A., Şimşek, A. Ç., Acar, R. S., Erçin Şahin, T. (2016). Ankara'da acil servislere başvuran intihar girişim olgularının sosyodemografik ve klinik özellikleri. *Bilişsel Davranışçı Psikoterapi ve Araştırmalar Dergisi, 1*, 5-12. https://doi.org/10.5455/JCBPR. 200761

Eskin, M. (2000). Ergen ruh sağlığı sorunları ve intihar davranışıyla ilişkileri. *Klinik Psikiyatri Dergisi*, *3*(4), 228-234. https://www.journalagent.com/kpd/pdfs/KPD_3_4_228_234.pdf

Everall, R. D. (2000). The meaning of suicide attempts by young adults. *Canadian Journal of Counselling and Psychotherapy, 34*(2). https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ609445.pdf

Fitzpatrick, J. J. (2009). Preventing suicide: developing meaning in life. *Archives of Psychiatric Nursing, 23*(4), 275-276. https://doi.org/10.1016/j.apnu.2009.06.002

Florez, I. A., Allbaugh, L. J., Harris, C. E., Schwartz, A. C. ve Kaslow, N. J. (2018). Suicidal ideation and hopelessness in PTSD: spiritual well-being mediates outcomes over time. *Anxiety, Stress & Coping, 31*(1), 46-58. https://doi.org/10.1080/10615806.2017.1369260

Frankl, V. (2009). *İnsanın Anlam Arayışı* (Çev. Selçuk Budak). İstanbul: Okuyan Us Yayınevi.

George, D. (2010). *SPSS for Windows Step by Step: A Simple Study Guide and Reference, 17.0 Update, 10/e*. India: Pearson Education.

Gibbs, D. (2010). *Assessing Suicidal Cognitions in Adolescents: Establishing the Reliability and Validity of the Suicide Cognitions Scale*. Doctoral dissertation, University of Toledo.

Gorlyn, M. (2005). Impulsivity in the prediction of suicidal behavior in adolescent populations. *International Journal of Adolescent Medicine and Health, 17*(3), 205-209. https://doi.org/10.1515/IJAMH.2005.17.3.205

Gupta, R. P. ve Pandey, R. (2015). Validation of the factor structure of Suicide Cognitions Scale. *Indian Journal of Clinical Psychology*, *42*(2), 135-139.

Guzey Yiğit, M. ve Yiğit, İ. (2017). İntihar bilişleri ölçeğinin psikometrik özelliklerinin değerlendirilmesi: Geçerlik güvenirlik çalışması. *Nesne, 5*(11), 362-382. https://doi.org/10.7816/nesne-05-11-01

Gül, E. S., Yılmaz, A. ve Berksun, O. (2009). Mükemmeliyetçiliğin Depresyon, Antidepresana Yanıt ve İntihar Düşüncesi İle İlişkisi. *Klinik Psikofarmakoloji Bulteni*, *19*(1). https://psycnet.apa.org/record/2009-04099-007

Gümüş, K. ve Sezgin, S. (2016). Multiple Skleroz Hastalarında Belirsizliğe Tahammülsüzlüğün İntihar Düşüncesine Etkisi. *Journal of International Social Research*, *9*(47), 475-486. http://www.sosyalarastirmalar.com/cilt9/sayi47_pdf/4sosyoloji_psikoloji_felsefe/gumus_kubra.pdf

Gürkan, B. ve Dirik, G. (2009). Üniversite öğrencilerinde intihar düşünce ve davranışları ile ilişkili faktörler: Yaşamı sürdürme nedenleri ve baş etme yolları. *Türk Psikoloji Yazıları*, *12*(24), 58-69. https://www.psikolog.org.tr/tr/yayinlar/dergiler/1031828/tpy1301996120090000m000138.pdf

Gvion, Y. ve Apter, A. (2012). Suicide and suicidal behavior. *Public Health Reviews, 34*(2), 9. https://doi.org/10.1007/BF03391677

Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., Anderson, R. E. ve Tatham, R. L. (2006). *Multivariate Data Analysis*. New Jersey: Hoboken. (pp. 69-72).

Harlow, L. L., Newcomb, M. D. ve Bentler, P. M. (1986). Depression, self-derogation, substance use, and suicide ideation: Lack of purpose in life as a mediational factor. *Journal of Clinical Psychology, 42*(1), 5-21. https://doi.org/10.1002/1097-4679(198601)42:1<5::aid-jclp2270420102>3.0.co;2-9

Heisel, M. J. ve Flett, G. L. (2004). Purpose in life, satisfaction with life, and suicide ideation in a clinical sample. *Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment, 26*(2), 127-135. https://doi.org/10.1023/B:JOBA.0000013660.22413.e0

Heisel, M. J., Neufeld, E. ve Flett, G. L. (2016). Reasons for living, meaning in life, and suicide ideation: investigating the roles of key positive psychological factors in reducing suicide risk in community-residing older adults. *Aging & Mental Health, 20*(2), 195-207. https://doi.org/10.1080/13607863.2015.1078279

Hollander, E. ve Berlin, H. A. (2008). *Neuropsychiatric Aspects of Aggression and Impulse Control Disorders.* Textbook of Neuropsychiatry and Clinical Neurosciences, (pp. 579-596).

Horesh, N., Gothelf, D., Ofek, H., Weizman, T. ve Apter, A. (1999). Impulsivity as a correlate of suicidal behavior in adolescent psychiatric inpatients. *Crisis: The Journal of Crisis Intervention and Suicide Prevention, 20*(1), 8-14. https://doi.org/10.1027/0227-5910.20.1.8

Kevlekçi, M. (2013). *Erken Dönem Uyumsuz Şemalar, Tutumlar ve Hatalı Otomatik Düşüncelerin Depresif Duygudurum ve İntihar Düşüncelerine Etkisi*. Doktora Tezi. Haliç Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

King, L. A., Hicks, J. A., Krull, J. L. ve Del Gaiso, A. K. (2006). Positive affect and the experience of meaning in life. *Journal of Personality and Social Psychology, 90*(1), 179. https://doi.org/10.1037/0022-3514.90.1.179

Kleiman, E. M. ve Beaver, J. K. (2013). A meaningful life is worth living: Meaning in life as a suicide resiliency factor. *Psychiatry Research, 210*(3), 934-939. https://doi.org/10.1016/j.psychres.2013.08.002

Kleiman, E. M., Adams, L. M., Kashdan, T. B. ve Riskind, J. H. (2013). Gratitude and grit indirectly reduce risk of suicidal ideations by enhancing meaning in life: Evidence for a mediated moderation model. *Journal of Research in Personality, 47*(5), 539-546. https://doi.org/10.1016/j.jrp.2013.04.007

Lee, D., Lee, S. J., Park, C. S., Kim, B. J., Lee, C. S., Cha, B., ... ve Choi, J. W. (2019). The Mediating Effect of Impulsivity on Resilience and Depressive Symptoms In Korean Conscripts. *Psychiatry Investigation*, *16*(10), 773-776. https://doi.org/10.30773/pi.2019.04.02.3

Liu, Y., Usman, M., Zhang, J., Raza, J. ve Gul, H. (2019). Making Sense of Chinese Employees' Suicide Ideation: Does Meaning in Life Matter?. *OMEGA-Journal of Death and Dying*, 0030222819846721. https://doi.org/10.1177/0030222819846721

Mamchenko, A. M. (2016). Finding the Meaning of Life As a Way of Suicide Prevention. *Contemporary Problems of Social Work*, *2*(1), 120-127. https://doi.org/10.17922/2412-5466-2016-2-1-120-127

Marco, J. H., Pérez, S. ve García-Alandete, J. (2016). Meaning in life buffers the association between risk factors for suicide and hopelessness in participants with mental disorders. *Journal of Clinical Psychology, 72*(7), 689-700. https://doi.org/10.1002/jclp.22285

Mestre-Bach, G., Steward, T., Granero, R., Fernández-Aranda, F., Mena-Moreno, T., Vintró-Alcaraz, C., ... ve Jiménez-Murcia, S. (2020). Dimensions of Impulsivity in Gambling Disorder. *Scientific Reports*, *10*(1), 1-11. https://doi.org/10.1038/s41598-019-57117-z

Meule, A., Vögele, C. ve Kübler, A. (2011). Psychometrische evaluation der deutschen Barratt impulsiveness scale–Kurzversion (BIS-15). *Diagnostica, 57*, 126-133. https://doi.org/10.1026/0012-1924/a000042

Miller, A. L., Rathus, J. H. ve Linehan, M. M. (2006). *Dialectical Behavior Therapy with Suicidal Adolescents*. Guilford Press.

Nock, M. K., Borges, G., Bromet, E. J., Cha, C. B., Kessler, R. C. ve Lee, S. (2008). *Suicide and Suicidal Behavior. Epidemiologic Reviews, 30*, 133-154. https://doi.org/10.1093/epirev/mxn002

Nock, M. K., Kessler, R. C. ve Franklin, J. C. (2016). Risk factors for suicide ideation differ from those for the transition to suicide attempt: The importance of creativity, rigor, and urgency in suicide research. *Clinical Psychology: Science and Practice, 23*(1), 31-34. https://doi.org/10.1111/cpsp.12133

Nordström, P., Samuelsson, M. ve Åsberg, M. (1995). Survival analysis of suicide risk after attempted suicide. *Acta Psychiatrica Scandinavica, 91*(5), 336-340. https://doi.org/10.1111/j.1600-0447.1995.tb09791.x

Öksüz, E. E. ve Bilge, F. (2014). Üniversite öğrencilerinin intihar olasılıklarının incelenmesi. *Eğitim ve Bilim, 39*(171), 407-420. https://docs.google.com/viewerng/viewer?url=http://egitimvebilim.ted.org.tr/index.php/EB/article/viewFile/2763/652

Özalp, E. (2009). İntihar Davranışının Genetiği. *Türk Psikiyatri Dergisi, 20*(1), 85-93.

Özver, İ. (2010). *Genç yetişkinlerde intihar davranışı ile problem çözme, dürtüsellik ve atılganlık arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Uzmanlık Tezi. TC Sağlık bakanlığı, Bakırköy Prof. Dr. Mazhar Osman Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İstanbul.

Reinecke, M. A. ve Didie, E. R. (2005). *Cognitive-behavioural therapy with suicidal patients*. In Yufit, R. I. ve Lester, D., (Eds.) Assessment, Treatment and Prevention of Suicidal Behaviour (205-227). New Jersey: John Wiley & Sons Inc.

Rodríguez, S. P., Salvador, J. H. M. ve Garcia-Alandete, J. (2017). The role of hopelessness and meaning in life in a clinical sample with non-suicidal self-injury and suicide attempts. *Psicothema*, *29*(3), 323-328. https://doi.org/10.7334/psicothema2016.284

Roy, A. (2004). Impulsivity in drug dependent patients who attempt suicide. *Archives of Suicide Research*, *8*(4), 375-378. https://doi.org/10.1080/13811110490476761

Rudd, M. D., Schmitz, B., McClenen, R., Joiner, T., Elkins, G. ve Claassen, C. (2010). The Suicide Cognitions Scale: A suicide-specific measure of hopelessness. *Journal of Abnormal Psychology*. Unpublished Manuscript.

Sinclair, S., Bryan, C. J. ve Bryan, A. O. (2016). Meaning in life as a protective factor for the emergence of suicide ideation that leads to suicide attempts among military personnel and veterans with elevated PTSD and depression. *International Journal of Cognitive Therapy, 9*(1), 87-98. https://doi.org/10.1521/ijct.2016.9.1.87

Smith, A. R., Witte, T. K., Teale, N. E., King, S. L., Bender, T. W. ve Joiner, T. E. (2008). Revisiting impulsivity in suicide: Implications for civil liability of third parties. *Behavioral Sciences & the Law, 26*(6), 779-797. https://doi.org/10.1002/bsl.848

Stahl, C., Voss, A., Schmitz, F., Nuszbaum, M., Tüscher, O., Lieb, K. ve Klauer, K. C. (2014). Behavioral components of impulsivity. *Journal of Experimental Psychology: General*, *143*(2), 850-856. https://doi.org/10.1037/a0033981

Steger, M. F., Frazier, P., Oishi, S. ve Kaler, M. (2006). The meaning in life questionnaire: assessing the presence of and search for meaning in life. *Journal of Counseling Psychology, 53*(1), 80-93. https://doi.org/10.1037/0022-0167.53.1.80

Steger, M. F. ve Frazier, P. (2005). Meaning in life: one link in the chain from religiousness to well-being. *Journal of Counseling Psychology, 52*(4), 574-582. https://doi.org/10.1037/0022-0167.52.4.574

Swann, A. C. (2011). *Impulsivity and affective regulation*. In Grant J, Potenza M. (Eds.) The Oxford Handbook of Impulse Control Disorders, (p. 245). Oxford University Press.

Şahin, N. H., Onur, A. ve Basım, H. N. (2008). İntihar olasılığının öfke, dürtüsellik ve problem çözme becerilerindeki yetersizlik ile yordanması. *Türk Psikoloji Dergisi, 23*(62), 79-88. https://www.psikolog.org.tr/tr/yayinlar/dergiler/1031828/tpd1300443320080000m000131.pdf

Tamam, L., Güleç, H. ve Karataş, G. (2013). Barratt Dürtüsellik Ölçegi Kisa Formu (BIS-11-KF) Türkçe Uyarlama Çalışması / Short Form of Barratt Impulsiveness Scale (BIS-11-SF) Turkish Adaptation Study. *Noro-Psikiyatri Arsivi, 50*(2), 130. https://doi.org/10.4274/npa.y 6296

Tuna, Z. O. (2015). *Üniversite Öğrencilerinde Riskli Davranışların Dürtüsellik ve Üstbilişsel İnançlar İle İlişkisi.* Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Bilim Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Uzun. B.S.A. (2019). *Akne Vulgaris Hastalarında İntihar Düşüncesi, Dürtüsellik ve Erişkin Dikkat Eksikligi ve Hiperaktivite Bozukluğu Birlikteliğinin Değerlendirilmesi.* Tıpta Uzmanlık Tezi. Sağlık Bilimleri Üniversitesi Şişli Hamidiye Etfal Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi, İstanbul.

Waghorn, N. (2014). *Nothingness and the Meaning of Life: Philosophical Approaches to Ultimate Meaning Through Nothing and Reflexivity*. Bloomsbury Publishing.

Ward-Ciesielski, E. F., Winer, E. S., Drapeau, C. W. ve Nadorff, M. R. (2018). Examining components of emotion regulation in relation to sleep problems and suicide risk. *Journal of Affective Disorders, 241*, 41-48. https://doi.org/10.1016/j.jad.2018.07.065

Wenli, W. U., Yin, H. ve Xiang, W. U. (2015). Relationship of suicide ideation, depression and meaning in life of freshmen. *Chinese Journal of Behavioral Medicine and Brain Science*, *24*(10), 942-944.

Wenzel, A. ve Beck, A. T. (2008). A cognitive model of suicidal behavior: Theory and treatment. *Applied and Preventive Psychology*, *12*(4), 189-201. https://doi.org/10.1016/j.appsy.2008.05.001

Wenzel, A., Brown, G. K. ve Beck, A. T. (2009). *Cognitive Therapy for Suicidal Patients: Scientific and Clinical Applications,* (pp. viii-377). Washington, DC: American Psychological Association.

Wingate, L. R., Burns, A. B., Gordon, K. H., Perez, M., Walker, R. L., Williams, F. M. ve Joiner Jr, T. E. (2006). Suicide and positive cognitions: Positive psychology applied to the understanding and treatment of suicidal behavior. In T. E. Ellis (Ed.), Cognition and suicide, (pp. 261-283). Washington, DC: American Psychological Association. https://doi.org/10.1037/11377-012

Witte, T. K., Merrill, K. A., Stellrecht, N. E., Bernert, R. A., Hollar, D. L., Schatschneider, C. ve Joiner Jr, T. E. (2008). "Impulsive" youth suicide attempters are not necessarily all that impulsive. *Journal of Affective Disorders*, *107*(1-3), 107-116. https://doi.org/10.1016/j.jad.2007.08.010

Yağcı. I., Avcı, S., Taşdelen, Y. ve Kivrak, Y. (2018). İntihar girişiminde bulunanlarda D tipi kişilik, çocukluk çağı travmaları, depresyon, anksiyete, dürtüsellik. *Anatolian Journal of Psychiatry/Anadolu Psikiyatri Dergisi, 19*(6). https://doi.org/10.5455/apd.294660

Yalom, I. (2018). *Varoluşçu Psikoterapi*, (Çev.: İyidoğan Babayiğit, Z.). Pegasus Yayınevi, İstanbul.

Yalom, I. D. (1980). *Existential Psychotherapy.* New York, NY: Basic Books.

Yufit, R. I. ve Lester, D. (2004). *Introduction,* In Assessment, Treatment, and Prevention of Suicidal Behavior. Yufit, R. I., & Lester, D. (Eds.). John Wiley & Sons. (pp. 1-4).

Yüksel, N. (2001). İntiharın Nörobiyolojisi. *Klinik Psikiyatri Dergisi*, *2*, 5-15. https://www.journalagent.com/kpd/pdfs/KPD_4_60_5_15.pdf

Yüksel, R. (2012). Genç yetişkinlerde yaşamın anlamı. *Sakarya University Journal of Education*, *2*(2), 69-83. https://arastirmax.com/tr/system/files/dergiler/25763/makaleler/2/4/arastirmax-genc-yetiskinlerde-yasamin-anlami.pdf

Zhang, Y., Mei, S., Li, L., Chai, J., Li, J. ve Du, H. (2015). The relationship between impulsivity and internet addiction in Chinese college students: A moderated mediation analysis of meaning in life and self-esteem. *PloS One, 10*(7), e0131597. https://doi.org/10.1371/journal.pone.0131597

EXTENDED ENGLISH ABSTRACT

INTRODUCTION

Meaning in life is a topic that is still discussed terminologically and that we have difficulty in meeting on common ground about (Eagleon, 2007). Whether or not the meaning in life is determined, it affects a person's stance about life (Yüksel, 2012). It is thought that meaning in life affects individuals in many ways. There is some literature that examines the relationship between meaning in life and suicide, but there are some deficiencies (Kleiman ve Beaver, 2013). Suicide can be defined as an action in which the individual deliberately ends her/his own life (Nock ve et al., 2008). It is accepted that many factors play a role in the emergence of suicidal behavior (Ak, Gülsün ve Özmenler, 2009). Among the reasons that increase the risk of suicide are an inability to find solutions to problems, inadequate and inappropriate self-expression, and an impulsive attitude, especially in young adults (Ozver, 2010). Impulsivity is a versatile feature found in humans and other mammal species. It is often regarded as a predisposition to quick actions without proper foresight (Dalley ve Robbins, 2017). Impulsivity is the individual difference variable that is important in studies designed to define the factors that explain why people attempt suicide. In the cognitive suicide model, impulsivity is seen as a key vulnerability factor for suicidal actions (Wenzel, Brown ve Beck, 2009). The aim of this study is to examine the predictive roles of impulsivity and meaning in life on suicidal cognition.

METHOD

In this research, a survey model as the quantitative research method was used. The research group consisted of 433 participants (327 women and 106 men). The Suicide Cognitions Scale, the Barratt Impulsiveness Scale Short Form, the Meaning in Life Questionnaire and a personal information form were used as data collection tools. From the Meaning in Life Questionnaire, two subscales were derived relating to the presence of meaning in life and the search for meaning in life. Analysis of research data was conducted using the SPSS (22) software package. Correlation analysis, multiple regression analysis and descriptive statistics were used in the analysis of the data.

RESULTS

When the results of the analysis are examined, it is seen that there is a significant positive relationship between the Suicide Cognitions Scale scores and the Impulsiveness Scale scores ($r=0.30$, $p<0.01$) and the search for meaning in life subscale scores ($r=0.10$, $p<0.05$). There is a significant negative relationship between The Suicide Cognitions Scale scores and the presence of meaning in life subscale scores ($r=-0.41$, $p<0.01$). According to the results of the regression analysis, the Suicide Cognition Scale is predicted significantly. It is seen that the strongest predictive variable is the presence of meaning in life subscale ($\beta=-0.346$, $t=-7.768$ $p<0.001$), followed by the Impulsiveness Scale ($\beta=0.227$, $t=5.109$ $p<0.001$). The search for meaning in life subscale is not a significant predictor. Together, the independent variables explain approximately 22% of the total variance in the Suicide Cognitions Scale.

DISCUSSION

In this study, a significant positive relationship was found between suicidal cognitions and impulsivity. This finding coincides with most of the findings in the literature (Uzun, 2019; Tuna, 2015; Şahin, Onur ve Basim, 2008; Horesh, Gothelf ve Weizman, Apter, 1999). There is a negative relationship between suicidal cognitions and the presence of meaning in life, and a positive relationship between suicidal cognitions and the search for meaning in life. Losing meaning in life can be considered as one of the most important factors leading to suicide (Mamchenko, 2016). In some studies, the protective effect of high scores for meaning in life on suicidal behavior is mentioned (Costanza, Prelati ve Pompili, 2019). In addition, psychotherapeutic interventions aimed at developing meaning in life are thought to be protective factors against suicide risk (Marco, Pérez ve García-Alandete, 2016). The findings of this research are consistent with the relevant literature.

A positive relationship was found between suicidal cognition and the search for meaning in life and impulsivity, and a negative relationship between suicidal cognition and the presence of meaning in life. In preventive interventions, related to suicide, individual and group counselling services may be provided, especially to individuals in the risk group, to increase the perception of meaning in life and control their impulsivity. It is thought that repeating the study with different age groups and clinical groups will help to further understand the etiology of suicide cognition.

Keywords: Suicidal cognition, impulsivity, meaning of life, university students